10-a JARO, N-o 410 MONATA ESPERANTO-GAZETO 25. OKTOBRO 1933

SENNACIULO

OFICIALA ORGANO DE SENNACIECA ASOCIO TUTMONDA

REDAKTEJO, ADMINISTREJO K SIDEJO DE PLENUM-KOMITATO : 23, rue Boyer, Paris 20e
Poŝtĉekaj kontoj je nomo de SAT-Paris: Bruxelles n-o 358 189, S'Gravenhage n-o 211 533, Kopenhago n-o 4 986, Leipzig n-o 85 148. Paris n-o 1234 22, Stokholmo n-o 74 153, Wien n-o D-109 068, Zagreb n-o 41 448, Zürich n-o VIII-200 49, Alilande oni pagu per poŝtmandato je nomo de SAT, bonvalutaj devizoj en rekom. letero aŭ bankĉeko je nomo de « L. Bannier ».

S.A.T. - bastiono k lumturo

La militanta reakcio, kiu sin manifestas en la formo de la faŝismaj reĝimoj, venkire daŭrigas sian vojon tra la kontinentoj, detruante la laboristajn organizojn, neniigante la sociajn konkerojn k reĵetante la proletan klason en pli malindan staton ol iam ajn. La spirito de fanatika naciismo estas semita inter la juna laborista generacio, la gloro de la patrio estas instruata al la infanoj en la lernejo k eĉ pli maljunaj laboristoj, dank' al la intensa propagando, fariĝas viktimoj de tiu ĉi mensa pesto. Apud tiu ĉi naciismo naskiĝis ankoraŭ pli barbara ideologio, kiun ni kredis jam delonge mortinta en nia civilizo : la rasismo. Ĝuste en Germanio, naskiĝlando de grandaj kosmopolitoj, tiu ĉi rasisma ideologio sukcesis oficialiĝi k fariĝi la angulŝtono de la leĝdonado.

Ni povus konsoli nin, esperante, ke en la estonto la trompitaj amasoj revekiĝos, sed la perspektivoj ne estas tiom favoraj. La homaro, k precipe la eŭropanoj, troviĝas en granda danĝero esti denove la elektitaj viktimoj de profitema armila industrio, de ambiciaj generaloj k de konvertitaj naciaj socialdemokratoj. Nenio malpli ol nova mondmilito estas la konsekvenca rezulto de tiuj ĉi naciisma k rasisma ondoj trairantaj la mondon. En tiu ĉi mondmilito verŝajne pereos la lasta lumradio de pli justa socio. La triumfo de la homa genio, kreinta verajn miraklojn en la tekniko, paliĝos antaŭ la maro el sango k fariĝos la malbeno por la homaro.

Ju pli furioze la naciismo bruas, ju pli pretendeme ĝi deziras kateni la spiritojn, despli intime la anaro de la sennacieca ideo devas organiziĝi, despli firme ĝi devas konstrui la remparon kontraŭ tiu ĉi ondo el nacia egoismo k rasisma fieraĉo. Kiom ajn diferencaj estas cetere la opinioj pri la estonta strukturo de la socio, pri la kondiĉoj de senklasa organizado de la homaro, — rilate al la defendo de la atingita nivelo de la civilizo kontraŭ tiaj atavismaj moroj de la pratempo ĉiuj konsciaj homoj devas unuiĝi en forta fronto por rezisti al tiu ĉi barbarismo. La burĝaro, senigite de ĉiuj idealoj k defendante senkompate sian klasmonopolon, ne abdikos libervole sian estrecon. El tio sekvas, ke la batalo por kulturo k justo nur estas ebla sur la vojo de l'klasbatalo k esence estas la tasko de la laborula klaso. Kiu neas la klas-strukturon de nia socio, tiu neas simplan fakton k apartenas al la sekretaj amikoj de la reganta klaso. Ĉiu laborista organizo do devas esti klasbatala k devas konsideri, krom siaj specialaj taskoj, la komunan k lastfinan celon.

Antaŭ la danĝera situacio de la laborista movado en la tuta mondo la ekzistantaj Internacioj estas preskaŭ senhelpaj k nekapablaj trovi eliron. Laŭlande la faŝismo amputas la Internaciojn, detruante la naciajn sekciojn k eĉ ne lasante al ties membroj la *konscion* pri la perdita internacieca karaktero de tiuj organizoj, ĉar ili efektive neniam konis ĝin. Plejparte la internacia organizo neniam donis al la membroj de la naciaj sekcioj la senton pri vera solidaro. La laboristoj estis k restis dividitaj en germanajn, en francajn aŭ alinaciajn, ĉiam sub la kuratoreco de la direktoraro, kiu de tempo al tempo kunvenis internacie k pledis en la nomo de siaj respektivaj naciaj unuoj. La membroj-laboristoj eksciis poste per la plumo aŭ buŝo de la delegito pri la « brilega prógreso de la tutmonda proletara unuiĝo ».

Ni parolu sincere k sentime : La ĝisnuna organizsistemo de la laborula tutmonda movado montriĝis maltaŭga k eĉ danĝera en la nuna momento. La internacie progresanta faŝismo devas renkonti sur sia vojo laboristan fronton tute aliel organizitan, sur pli larĝa bazo k sendependan de la arbitre formitaj nacioj. La itala proletaro sen la helpo de la ceteraj samklasanoj, la germana laborularo sen la solidaro de la K-doj tutmondaj verŝajne ne povos forigi la jugon de la diktaturo. Sed tiu ĉi solidaro havus fortegan impulson, se la konscio pri la idea komuno de ĉiuj proletoj estus profunde enradikiĝinta en ĉiu individuo. Tiu ĉi konscio nur vivas en malgranda parto de la laborista klaso. Ankoraŭ malgranda, ĉar por atingi tiun celon oni devas venki obstaklon, postulanta iom da energio : La studon pri esperanto. Sed venkinte tiun ĉi obstaklon, la vojo al la vera intersolidariĝo de la mondproletaro estas libera. Faliginte la lingvajn barojn, la ĉiulandaj laboristoj ne plu estas fremdaj unu la alian. Ili povos rekte interfratiĝi k sekurigi la solidaron en la momento de danĝero. Esperanto estis la lasta ankoraŭ necesa teknika rimedo por la efektivigo de la tutmonda unuiĝo de la proletaro. Ni ne havas la iluzion, ke la sola scio de internacia lingvo realigos tiun ĉi unuiĝon. Estas necesa ankoraŭ iu spiritostato, sen kiu ankaŭ tiu ĉi teknika rimedo restas senefika : La spiritostato de komprenemo rilate al la doktrinoj. La scienceco estas tiom ŝatata en la teorioj de la laborula movado ; kial do ne enkonduki tiun spiritostaton de scienceco ? Tiu ĉi scienceco postulas unue rezigni la dogmojn, kiuj nur indas al la eklezioj, organizoj dediĉitaj al sistema trompado de sincerkredaj homoj. Nur la scienco donas al ni la firman fundamenton por tutmonda organizo. Por kio servus esperanto, se oni konsiderus ne ebla la idean interakordiĝon k rezignus pri la supera instanco de la racio ? Tiam, malgraŭ esperanto, neniam estus ebla tutmonda proletara unuiĝo.

Tie ĉi evidentiĝas la signifo de organizo, kia estas SAT, kiu en sia statuto donas la principojn por idea akordiĝeblo inter la multtendenca anaro. SAT estis ofte k akre atakita pro tiu ĉi paragrafo en sia statuto. Parto de komunistaj k socialdemokrataj esp-istoj manifestis sian malkontenton per fondo de novaj organizoj sur partia bazo, unuigantaj en siaj vicoj nur samideajn K-dojn. La tendenco al sektemo, al ekleziigo de la lab. movado ne haltis do antaŭ tiu parto de K-doj, kiuj devus havi pli profundan komprenon, kiel esperantistoj, pri la signifo de mondlingvo.

Efektive ilia agado donos neniun profiton idean al ilia tendenco, sed pli vere malutilas al la movado ĝenerale. La ciferoj al ni kredigitaj pri la membraro neniel pruvas la kontraŭon de nia aserto, ĉar la plej freŝa historio en Germanio instruas al ni, ke eĉ partio havanta unu milionon da membroj, estis forbalaita de plej stulta k senidea movado. La gravo de iu organizo ne estas mezurata per la nombro da membroj, sed per ilia kvalito k oferemo. En tiu rilato S A T kiel kultura organizo estas senekzempla, ĉar ĝi vivas nur per propraj fortoj, sen helpo de materie potencaj partioj, sen la morala apogo de tielnomitaj Internacioj k eĉ ofte akre atakita de samklasanoj k persekutita de klasmalamikoj. SAT iros sian vojon, konsciante pri ĝia ĝusta direkto. SAT plenumos sian pioniran taskon por la bono de la laborista movado de l'estonto.

Estas evidente, ke la periodaĵoj de organizo, al kiu apartenas membroj havantaj diversajn doktrinojn, ne povas esti la batalkampo por polemikoj kelkfoje eĉ sufiĉe demagogiaj k supraĵaj. La nura teoriumado estas okupo de vantaj burĝaj sentaŭguloj, kiuj ne bezonas timi, ke ilia cerbumado rezultigos konsekvencojn aplikendajn en la reala mondo. Ni laboristoj ne rezignas pri la demonstrado de faktoj, kiuj pravigas niajn tezojn. Tial ankaŭ nek « S-ulo » nek « Senn. Revuo » enhavu sekan pajlon milfoje jam draŝitan, sed estu fidela spegulo de vigla k memstara spirito de la membraro. La artikoloj devas esti verkitaj dokumentoriĉe, ĉar nur per tio ili havos sufiĉan valoron por la serioza lab. politikisto aŭ sindikatisto. Per tio ni sukcesos ankaŭ havigi al ni reputacion en eksteresperantista medio laborista, se ni estas sufiĉe lertaj por profitigi la avantaĝojn, kiujn al ni donas la ebloj de nia sennacieca organiziteco.

Havante antaŭ niaj okuloj la brilan sukceson de nia XIII-a en Stokholmo, la entuziasmon de la ĉeestintoj, ni estas trankvilaj pri la estonto de SAT. Tiu ĉi sento ŝajnas al mi la plej necesa kondiĉo por trovi la firman volon antaŭenirigi nian organizon, kiu restas, kiel ĉiam, malferma al ĉiuj sinceraj K-doj. Ankaŭ al tiuj, kiuj iam pro nekompreno aŭ devigo forlasis SAT...

Herman Platiel.

Komunikoj de la Direkcio

LASTHORE : *LA 14-a KONGRESO DE SAT okazos en Valencio de la 3-a ĝis la 8-a de aŭgusto 1934. Detaloj pri kotizo ktp. en la venonta n-ro. Kongreskomitata adreso: Horno del Hospital, 12, Valencia; por monsendoj: Francisco José Montesinos, str. Rafol 2 - 2o, Valencia. (Oni povas ankaŭ aliĝi pere de SAT-Parizo).*

1. Jarlibro.

Ĝia eldono sendube estas tre dezirinda, ĉar ĝi prezentas interligilon de la membraro. Sed ĝia eldono en la ĝisnuna formo estas neebla, ne nur pro financaj kaŭzoj, sed precipe pro tio, ke adresoj k nomoj el diversaj landoj, en kiuj nia movado esence estas forta (speciale Germanio), pro la politika situacio nuntempa ne povas aperi.

Gek-doj Alberto OZRE k Suzano GALLO el Parizo, kun sia tandemo, per kiu ili biciklis al la Stokholma Kongreso. Revenonte de tie ili trovis la morton, sin banante ĉe la nordfrancia marbordo. Ili havis la ĝeneralan simpation ĉe siaj esperantistaj K-doj k ilia malapero lasas gravan breĉon en nia movado.

Ni konsideris diversajn proponojn de aktivuloj, el kiuj kelkaj estas freŝdataj, dum aliaj estis faritaj jam antaŭ iom pli longa tempo. Ni konstatis, ke multajn kontentigus la nura aperigo de la adresoj de *Perantoj* k izoluloj ; kompreneble tiuj adresoj devus esti kompletigataj per aliaj utilaj, nome tiuj de la LEA-sekretariejoj, redakcioj ktp.

Ni do principe decidis *aperigi Jarlibreton*, k eĉ en sufiĉe frua tempo, por viglige influi la novjaran varbadon. La Jarlibreto aperu samdate kun la unua n-ro de « S-ulo » en 1934, t.e. ĉirkaŭ la 25. januaro. Ni esperas, ke tiel ankaŭ la ĝisnunaj *aspirantaj membroj*, kiuj kompreneble ricevos la libreton, restos fidelaj al la Asocio, k ke ni aliflanke povos varbi novajn membrojn al ambaŭ kategorioj (aktiva k aspiranta).

Ĉar, laŭ supra klarigo, la formo de l'iama Jarlibro ne plu estas defendebla en la nunaj politikaj (k financaj) cirkonstancoj, ni ne pensas eldoni ampleksan libron, sed *broŝuron* kun esence praktika k utila enhavo por SAT-anoj : kun Statuto, funkciulaj adresoj, tiuj de LEA-oj, gazetaro esperantista, datoj el la movado, k la adresaro de la Perantoj k izoluloj el la landoj, kie SAT libere povas ekzisti.

Por tamen ne malkontentigi iujn membrojn, kiuj nepre insistus pri tio, ke ankaŭ *ilia* nomo k adreso aperu en la Jarlibreto, ni konsentas akcepti tiajn adresojn kontraŭ aparta pago de 5 *fr. fk.* (aŭ 1 svis. fk.), sumeto kiu respondas proksimume al la kosto de korespond-anonceto en niaj gazetoj. La koncernaj K-doj certe volonte konsentos doni tiun alpagon, se ili pripensas, ke ĉiu nova adreso pliampleksigas la broŝuron, ĝiajn preskostojn k eventuale la afrankokoston por la ekspedo. K-doj, kiuj per tiu krompago rajtas je aperigo de sia nomo en la broŝuro, povos ankaŭ laŭplaĉe esprimi *ĝeneralan korespond-deziron*. Ni indikos tian deziron per konforma mallonga signo post la nomo.

Por ke la Jarlibro efektive estu liverebla en januaro (ĉe la adresaro de Perantoj ni bazos nin sur la stato de decembro 1933), ni petas la K-dojn konigi al ni siajn dezirojn pri eventuala aperigo de sia nomo ktp. *ĝis la* 1. *decembro*. En lokoj, kie ne estas Peranto, malgraŭ ke estas pluraj membroj, oni bonvolu indiki la nomon de inda K-do ĝis la sama dato, ĉar en alia okazo ni devus

mem difini laŭ hazardo la adreson enpresotan. Ankaŭ ĉe ŝanĝo de Perantoj oni bonv. nepre sciigi nin, se ne jam farite.

2. Presejo.

Per la protokolo pri la 13-a Kongreso la Gek-doj eksciis, ke en Stokholmo okazis debato pri la indo de la nuna presejo de la SAT-organoj, k en la fino estis akceptata propono de K-do *Mejer* (Parizo), kiu laŭsence rekomendis al la P.K. forlasi la nunan presejon. Hodiaŭ ni povas informi, ke de la presisto mem ni ricevis la certigon, ke li pagas siajn laboristojn *laŭ sindikala tarifo* k havas kontrakton kun la loka sindikata sekcio (de la Nacia Federacio de Grafikaj Laboristoj) pri nura dungo de laboristoj pagataj laŭ sindikata tarifo. — Ni bedaŭras, ke pro misinformo k eĉ akra protesto de K-do Mejer la Direkcio devis perdi siajn tempon k energion por klopodadi pri alia presisto, k ke pro la sama afero okazis superflua debato en la kongreso.

3. Konflikt-Komisiono.

Se estas urĝa afero por prezenti al la K.K., oni skribu al K-do *J. Bout*, Watergeusstr. 24, *Rotterdam* (Nederlando), kiu informis nin, ke la definitiva elekto de la K.K. okazos la 22-an de ĉi tiu monato. En la venonta n-ro aperos la nomaro de la K.K.-anoj kun la protokolo pri la elekto.

Eldonplano de A.D.L.E.L.

(Asocio por Disvastigo de laborist-tendenca Esperanto-Literaturo) por la Jaro 1934

La ADLEL-anoj ricevos por 50 fr. frankoj librojn je vendvaloro de 102 frankoj ! !

1.

Dum januaro 1934 ĉiuj ADLEL-anoj ricevos :

LA BRAVA SOLDATO ŜVEJK

de J. Haŝek.

La traduko estas prizorgita de Plzen-aj SAT-anoj.

Ĉirkaŭ 150 paĝoj.

Vendprezo : 10 fr. frankoj.

Krome:

Volter, *KANDID*, Traduko de E. Lanti

162-paĝa.

Vendprezo : 9 fr. frankoj.

aŭ alian libron laŭ elekto en la SAT-katalogo por la sama valoro.

Krome: 10% da rabato por la « Vortaro de Propraj Nomoj » aŭ la originalan poemaron de Miĥalski : Prologo.

La unuan parton de la kotizo (20 fr. frk.) oni pagu ĝis la 15. decembro 1933.

(Kiu deziras binditan ekz-on de « Ŝvejk », alpagu 5 f. fr.)

2.

Dum aprilo 1934 ĉiuj ADLEL-anoj ricevos :

JIMMY HIGGINS

la faman romanon de Aptn Sinkler (U. Sinclair)

ĉ. 260 paĝoj

Traduko de Karl Fröding kun speciala permeso de la aŭtoro.

Vendprezo : 18 fr. frankoj.

Krome: la duan 10% da rabato por la « Vortaro de Propraj Nomoj » aŭ Bergiers : ILI.

Vendprezo : 9 fr. fk.

La dua parto de l'kotizo, t.e. 15 fr. frk. estas pagenda ĝis la 15. marto 1934.

(Kiu deziras binditan ekz-on de « J. Higgins », alpagu 6 f. fr.)

3.

Dum julio 1934 la ADLEL-anoj ricevos :

ORIGINALAN ROMANON aŭ *RAKONTON*

verkitan de SAT-ano

Amplekso nedifinita, sed minimume 150 paĝoj

Vendprezo minimuma : 10 fr. frankoj.

Krome: la triajn 10% por la « Vortaro de Propraj Nomoj » aŭ ·libron laŭ la SAT-katalogo en valoro de 4 fr. frk.

(Kiu dez. binditan ekz-on, alpagu 5 ffr.)

La tria parto de la kotizo, t.e. 10 fr. frk. estas pagenda ĝis la 15. junio 1934.

4.

Dum oktobro 1934 ĉiuj ADLEL-anoj ricevos la :

ANTOLOGIO de laborist-esperantistaj verkistoj.

Redaktota de K-doj EMBA k Bartelmes en kunlaboro kun la Literatura Sekcio de SAT

En ĉi tiu libro estos reprezentataj ĉiuj lab. esp. verkistoj ĝis nun ekzistantaj.

200 paĝoj.

Vendprezo : 15 fr. frankoj.

Krome: la kvarajn 10% por la «Vortaro de Propraj Nomoj» aŭ libron laŭ la SAT-katalogo en valoro de 4 fr. frk.

(Kiu dez. bind. ekz-on, alpagu 6 ffr.)

La kvara parto de la kotizo, t.e. 5 fr. frk. estas pagenda ĝis la 15. septembro 1934.

5.

La 31. decembro 1934 ĉiuj ADLEL-anoj, kiuj uzis 4-foje 10% da rabato, ricevos : *VORTARO DE PROPRAJ NOMOJ EN ESPERANTO* (geografiaj, historiaj), verko proksimume 300-350 paĝa en la formato de la «Plena Vortaro», kun 40% a rabato je la vendprezo, t.e. por 24 *fr. frankoj* anstataŭ ĝia normala vendprezo : 40 fr. fk.

ADRESO : Sennacieca Asocio Tutmonda, 23, rue Boyer, PARIS 20.

Enhavotabelo [1]

(Jarkoleklo 9-a, n-roj 395-409)

[1] Ni publikigas ĉi tiun *Tabelon* laŭ la deziro de kelkaj K-doj. Pli rapide oni tiele retrovos serĉatajn artikolojn. Pri « S.R. » ni faros same.

La Eldonplano estos efektivigata nur, se anonciĝis ĝis la 15. decembro 1933 almenaŭ 400 aliĝantoj, pagintaj la unuan partopagon (20 fr. fr.). Pago kontraŭ akcioj aŭ kontokredito ne estas akceptata por ADLEL, ĉar tiu entrepreno havas memstaran buĝeton k kasokontadon. — Ni rezervas al ni eventualan sanĝon en la listo de la eldonaĵoj, sen malpliigo de la suma paĝokvanto.

ALIĜILO.

(La plenigo de tiu ĉi aliĝilo *ne* estas deviga por la anoj. Sufiĉas pago de la unua partopago por esti akceptata kiel membro, eĉ sen plua deklaro. La aliĝilo nur servas por pli facila kompreno k por resumo de la pagoplano.)

Mi deklaras aliĝi al la Asocio por Disvastigo de Laborist-tendenca Esperanto-Literaturo (ADLEL) k akceptas la pagmanieron fiksitan jene :

Ĝis 15. decembro 1933	20 fr. fr.
» 15. marto 1934	15 » »
» 15. junio 1934	10 » »
» 15. septembro 1934	5 » »
Sume :	50 fr. fr.

Mi uzas la rabatojn por la Vortaro
Mi petas la librojn. } *Nedeziraton trastreku !*

Nomo k adreso (Skribu preslitere !) :

Mi pagas la unuan parton samtempe kun la aliĝo per *(indiku la pagmanieron)*.

Ĉe la Laboristaj Esperanto-Asocioj

La 7-a Kongreso de Sveda L.E.A.

Ĝi okazis la 9-an k 10-an de septembro en *Amal*, malgranda metropolo en la distrikto Vänern. La kongreso en tiu urbo estis treege efika ; ĝi estis vere eksterordinara okazo, kiun la urbanoj tre atente sekvis. La kongreso havis la necesan internacian reliefon per la ĉeesto de K-do Lanti (Parizo), la du esp.-instruantoj K-doj Glöckner k Burgemeister k kvar germanoj. La urbestro St. Cyr oficiale salutis la kongreson en Kungsberget. Respondis K-do E. Eriksson en bonhumora maniero, minacante per esperantistigo la tutan Amalanaron. La festmanĝon en la urba hotelo partoprenis la urbestro k multaj eminentuloj de la urbo.

La 10-an okazis la laborkunsido, en kiu estis legataj k aprobataj la raportoj de la estraro. S.L.E.A. havas nun 1520 membrojn (kontraŭ 817 en 1932 k 481 en 1931). Rektoro Janson de la Sveda Esperanto-Instituto k Sveda Esp. Federacio, transdonante la salutojn de la du organizoj, sciigis, ke esp-o pasintjare atingis la staton de la dua temo el ĉiuj de ABF (Lab. Kleriga Asocio). K-do J. Johansson (Stokholmo) raportis pri la Sveda Esp. Instituto, kiu decidis maldungi ĉiujn fremdlandajn esp. instruantojn, lasante la taskon dungi ilin de nun al ĉiu landa organizo mem.

Pri la vintra laboro parolis diversaj K-doj. Estis reelektataj en la estraron K-doj, E. Eriksson (prezidanto), Rud. Svensson k Hj. Olsson, novelektataj K-doj H. Mildh k Jos. Ström. Krome kelkaj K-doj kiel anstataŭantoj k reviziantoj. Ankaŭ estis elektataj estraranoj por la ceteraj partoj de la lando. Redaktoro de *Sveda Lab. Esperantisto* restas K-do John Johansson. La kongreso deziresprimis pri bojkoto al « SLEA-aktivisto » (IPE-ema bulteneto).

Resumo laŭ « Sveda Laborista Esperantisto ».

La signifo de la laborista esperantista movado k la rolo de S. A. T.

(Fino. Vd. la antaŭajn n-ojn).

Aliflanke la sperto instruas, ke por esti efika, la interligiĝo ne devas okazi nur de supre, burokrate. Sekve necesas de malsupre plekti retaron el multaj fadenoj, k tiele krei fortan, nedisŝireblan klasan unuiĝon.

Tian plektadon jam povas komenci esperantistoj. Estas ĝuste la celo k la tasko de SAT liveri la fadenojn. Per eldono de Jarlibro, en kiu aperas adresoj de membroj k grupoj el la tuta mondo, ni ebligas k faciligas al ili la interrilatojn ; same per la publikigo de korespondopetoj en niaj gazetoj. La SAT-anoj interŝanĝas leterojn, fotojn, informojn k per tia daŭra interrilatado kreiĝas fortaj amikecaj ligiloj. Tio bedaŭrinde okazas ankoraŭ tre limigite ; sed kiu neos, ke tia demalsupra, grandskala kreiĝo de ligiloj povus tre helpi al la malfortigo de la naciismo k al la estigo sur la tuta tero de spiritostato, ebliganta la aplikon de la sennaciecaj solvoj, kiujn diktas pli k pli trude la senĉese vastiĝanta tekniko ?

La nuna malharmonio k ĥaoso en la mondo rezultas grandparte de tio, ke la ideoj k sentoj ĉe la plimulto da homoj ne evoluis paralele al la sciencaj progresoj. La tradicioj pezas tiom forte sur la mensojn, ke tio malebligas ekvilibriĝon, harmoniiĝon inter la materio k la spirito. Modeste, sur limigita kampo nia Asocio laboras efike al la efektivigo de tiu necesa harmoniigo.

Morgaŭ kelkaj centoj da kongresanoj el 15 landoj komencos pritrakti siajn komuninteresajn aferojn k la tuta kongreso aspektos, kvazaŭ sidus kune nur homoj de sama nacio. Forestos tradukistoj k sekve neniu parolonto povas timi, ke liaj diroj ne estos ĝuste interpretataj. La protokolaro de la kongreso estos publikigita nur en unu sola lingvo. Per tio tempo k mono estos ŝparataj, k multaj eraroj k malagrablaĵoj evitataj. Se troviĝas skeptikuloj inter vi, mi kore invitas ilin ĉeesti unu aŭ du kunsidojn de nia kongreso k iliaj duboj baldaŭ elbloviĝos. Ĉiu sincera homo, kiu konsentas esplori la aferon, devas konsenti, ke nia Asocio konsistigas por la laboristaro modelon de organizado, kiu prezentas grandajn avantaĝojn.

Pli malpli precize vi jam povas prezenti al vi nian movadon k restas al mi nur aldoni unu trajton, por ke la bildo estu finskizita antaŭ viaj spiritaj okuloj. SAT ne havas *partie* politikan karakteron k laŭstatute ne povas trudi al siaj membroj ion ajn kontraŭan al ilia politika konvinko. Ne difinante al si politikajn taskojn, kiujn cetere ĝi tute ne povus plenumi, sed nur edukajn k kulturajn, nia Asocio ebligas al anarkistoj, komunistoj, socialistoj, sindikatistoj k senpartiuloj, ke ili kunlaboru kun reciproka kompreno k toleremo. En kelkaj landoj tia kunlaboro estas malfacila pro la tie reganta partia fanatiko, sed ni ne timis entrepreni malfacilan taskon. Cetere mi ne bezonas insisti pri tiu punkto, ĉar ni troviĝas en lando, kie funkcias la al SAT similcela *Laborista Kleriga Asocio*, kiun vi nomas A.B.F. Kiam en la jaro 1928 mi por la unua fojo aŭdis pri tiu laŭdinda en-

Raporto

pri la kunsido de la SENNACIISTA FRAKCIO dum la XIIIa SAT-Kongreso

Okazis kunveno kun duparta programo : 1) parto el ĝenerala intereso, celanta konigi al interesiĝantoj la celon k taskojn de nia Frakcio ; 2) parto rilatanta al ties administracia k interna vivo.

Post bonvenaj vortoj de K-do Miler, kiu prezidis la kunvenon, parolis K-do Lanti. Li skizis la historion de la nova ismo, rimarkiĝante, ke la unua artikolo kun titolo *sennaciismo* aperis en 1922 k en la tiutempe eldonita en Moskvo : « La Nova Epoko ». Okaze de lia ĉeesto en la urbo, la tiamaj redaktoroj Demidjuk, Futerfas, Nekrasov, Polakov, kiujn vizitis Lanti, ja petis, ke li verku artikolon por ilia revuo. Ĝis la jaro 1929 la nova ismo povis esti tute libere pritraktata en la SAT-organoj. Sed jen subite el Moskvo venis la sciigo, ke la sennaciismo estas « porimperiisma », « social-faŝisma », « kontraŭrevolucieca » k sekve ne devas trovi esprimeblon en kiu ajn laborista organizo. Sed dum sep jaroj la nova ideo jam estis infektinta relative multajn SAT-anojn k ili tiam sentis la bezonon organize unuiĝi por defendi siajn rajtojn en SAT, kiu laŭstatute estas malferma al ĉiuj tendencoj k ne nur al ortodoksaj internaciistoj. Lanti substrekis la fakton, ke ĝuste en la jaro 1928 naskiĝis la teorio de Stalin pri eblo konstrui socialismon en unu sola lando. De tiam ne plu estis eble en la kadro de Komintern konstraŭstari al tiu *nacisocialismo* sen risko esti tuj eksigata. Cetere estas ankaŭ tre pripensiga fakto, ke Komintern ne plu okazigis internacian kongreson jam de kvin jaroj !

Poste Lanti diris, ke pro la lastatempaj okazintaĵoj el la mondo pli k pli firmiĝas lia konvinko, ke la proletaro ne sukcesos liberigi sin, se ĝi ne forlasos la ĝisnunan internaciisman organizsistemon. La nacieca ideologio estas nuntempe la plej forta baro sur la vojo al mondunuiĝo. Tamen la ekonomiaj interesoj pli k pli interplektiĝas mondskale k sekve la eduka problemo konsistas en tio : doni al la homoj la konscion, la *senton*, ke nia planedo estas unuo k ke ili devas senigi sin je ĉia naciemo k akiri menson de mondcivitano. Li konkludis per tio, ke la konsciaj sennaciistoj estas la plej bonaj SAT-anoj en tiu senco, ke ili plene komprenas la grandan edukan signifon, kiun havas la sennacieca strukturo de SAT. La sennaciistoj nenial volas apartiĝi de la aliaj lab. esperantistoj, k ili do konsistigas bonan unuecigan kernon en nia movado.

Al K-doj, kiuj demandis, ĉu jam nun ne estas eble organizi la tutan laboristaron sennaciece, Lanti respondis, ke tio estas utopio. Oni sendube ne bezonos atendi, ĝis ĉiuj laboristoj scipovos esp-on por tion alceli, sed nun la proporcio da esp-istoj en la lab. organizoj estas multe tro malgranda, por ke oni povu praktike rekomendi al ili sennaciecan organizsistemon. Kio ĉefe gravas en la propagando de la sennaciismo, estas tio, ke ĝi donas bonan, fortan pravigon al la poresp-a agitado en proletaj rondoj. Se oni staras ĉe sennaciisma vidpunkto, tiam esp-o ne plu estas bagatela, flanka afero, sed la ĉefa, la fundamenta, la nepre necesa ŝtono, sur kiu povos stariĝi estonte venkopovaj organizoj.

K-do Miler sciigis poste, ke li vendis 64 ekz-ojn de la *Manifesto de Sennaciistoj* al kongresanoj k li instigis al ĉiuj Frakcianoj, ke ili ankaŭ helpu diskonigi tiun verketon. Estis decidite, ke la sennaciistoj devas uzi sian rajton aperigi artikol-

Por Ŝtopi la Breĉon

25. listo

de Prins, Amsterdam 4 fr. fr.
1618, Buenos Aires, 1.20 peso
Evald Pettersson, Hudiksval 2.70 sv. kr.
H. Pauschenwein, Vieno 20 ŝil.
F. Lonte, Amsterd. 1 gd.
Astrid (Stokh.) 5 sv. kr.
Memore pri Oslo 5 n. kr.

Ankaŭ estu dankate ĉi-loke al la *nederlandaj* K-doj, kiuj laŭ plena tarifo pagis por la lasta $1/_4$-jaro k sekve *superpagis*, ĉar ili bezonis pagi nur laŭ la kondiĉoj de la abonkontrakto kun N.F.L.E. Ili estu certaj, ke ilia financa helpo estis ne nur bonvena, sed grave utilis.

---

trepreno de la sveda laboristaro, mi sentis fortan deziron fari el SAT per esperanto iun mondskalan A.B.F. Vi eble pensas, ke tio estas troa ambicio, kvankam tre nobla. Povas esti !... Sed estas vero, ke por homo la vivo estas vivinda, nur se li havas altan idealon, al kiu li senĉese penas alproksimiĝi....

Estimataj Sinjorinoj k Sinjoroj, karaj Gekamaradoj !

Eble mi parolis tro longe k tedis vin ; permesu tamen, ke mi konigu al vi ankoraŭ kelkajn pensojn, kiujn vi konsideru fantaziaj aŭ ne.

Antaŭ du monatoj oni celebris en Kutans (Coutances), urbo el la departemento Manŝ (Manche), la miljaran datrevenon de la alveno de normandoj en Francio. Tiuj homoj venis el Skandinavio. Tial ke mi mem naskiĝis en Normandio, tio sendube instigis min fari belan revon, kiu tamen povas fariĝi realaĵo. Unue mi vidis per la imago la antikvajn vikingojn, kiuj rabe k venke trakuras la mondon k starigas en la mezo de l'XIa jarcento la t.n. Skandinavian Imperion, kies limoj etendiĝis de Konstantinoplo al Nov-Jorko, pasante tra Kievo, Novgorodo, Stokholmo, Kopenhago, Oslo, Jorko, Dublino, Rejkjaviko k kiu posedis Groenlandon, Novan Teron, la duklandon de Normandio k la reĝlandon de la Du-Sicilioj. Poste okazas reciproka asimiliĝo inter la konkerintoj k konkeritoj. Maristoj fariĝas terkulturistoj k ĉe ili la aventuremo malfortiĝas aŭ almenaŭ ekdormas por longa tempo. Kaj, Skandinavio mem, de kie foriris la batalemaj vikingoj. fariĝis en nia epoko unu el la plej pacemaj mondpartoj. Sed la konkeremo tamen ne tute elsekiĝis ; ĝi nur aliiĝis en metodan organizemon kun larĝa horizonto. La skandinavaj idiomoj ne estante multe disvastigataj tra la mondo, modernaj vikingoj alprenas esperanton k konkereme vastigas ĝin sur la tutan teron...

Ĉu tio estos nur revo ? Vi, estimataj skandinavoj, respondu mem al tiu demando. Ni konas k alte taksas vian organizkapablon, vian seriozon k obstinon ; tial ni havas la konvinkon, ke nenie troviĝas pli taŭga grundo ol en ĉi tiu norda duoninsulo por dissemi nian esperantismon. Pli k pli nia SAT-movado renkontas barojn k malhelpojn en la diktatorecaj landoj. Estas eĉ timinde, ke la diktatorema frenezo infektu, ĉiam pli k pli larĝan kampon. Eble Skandinavio estos la lasta rifuĝejo por nia movado. Se tiel devus okazi, mi estas certa, ke vi ne lasos fali la standardon, sed gardos ĝin fidele, ĝis forpasos la febro, kiu nun skuas grandajn potencojn. Frenezo k pasio ne povas daŭre regi la mondon ; venos certe tempo, kiam la racio k prudento eniros la kapon de la homoj.

En tiu espero, kun la neŝancelebla konvinko, ke pli malpli frue nia SAT-movado konkeros la tutan mondon, mi finos per ĉi tiuj esperigaj vortoj de la aŭtoro de esperanto :

« Tra densa mallumo briletas la celo,
« Al kiu kuraĝe ni iras.
« Simile al stelo en nokta ĉielo,
« Al ni la direkton ĝi diras.
« Kaj nin ne timigas la noktaj fantomoj,
« Nek batoj de l'sorto, nek mokoj de l'homoj,
« Ĉar klara k rekta k tre difinita
« Ĝi estas, la voj' elektita. »

E. Lanti.

ojn en la SAT-organoj k sekve limigi la aperon de la « Sennaciista Bulteno » nur por publikigo de materialo, kiu pro troa polemika karaktero ne povus tie trovi lokon. K-do *J. Stadler* estis unuanime reelektata kiel sekretario k sekve al lia adreso: Vejprnika 97, *Plzen* (Ĉeĥoslovakio), oni skribu pri ĉio, kio koncernas la Frakcion.

40 Gek-doj vizitis la kunvenon. *Ulo.*

TRA LA ESPERANTA GAZETARO

« Sankta Mario » helpas katolikajn esperantistojn.

« Espero Katolika » (aŭgusto) dediĉas la tutan n-ron al la « virgulino » de Lurd (Lourdes), k pastro Giralt diras en sia redaktora enkonduko i.a. jenon: « ... Pasintan jaron, malgraŭ multaj malfacilaĵoj, ni tamen per Ŝia[1] helpo povis sukcese kongresi en la benata urbo de la Aperoj. Ŝia helpo estis tiel evidenta, ke ni restis al Ŝi ŝuldantaj publikan dankateston. »

Evidente! sen la kredo al la miraklofaroj la esp-istoj katolikaj ne estus elspezintaj la monon bezonatan por partopreni sian esperantistan kongreson! En ĉiu alia loko la kongreso estus malsukcesinta, ĉu ?...

Pri la esperanto-kongreso en Hillerio

verkis indignan artikolon I. Lejzeroviĉ en « Pola Esperantisto » (aŭg.-sept.). Ni legas ekz.: « ... Se tamen I.C.K. opiniis utila la okazigon de la kongreso en Kolonjo nunjare, se ĝi « kaŝis en tirkeston » la senvaloran verdan standardon, k iris en la Trian Regnon por « jubilei », kiam la plej bravaj amikoj de la verda standardo putras k suferas en la karceroj k koncentraciaj tendaroj... se ĝi propravole iris en la trian regnon, kiu cinike k vandale neniigas ĉion, kio inter aliaj ankaŭ karakterizas la esperantismon — tiam ni postulas klarecon. Tiam ni postulas revizii la esencan karakteron k ideologion de la esperantismo!... » ktp.

« Klasdiferencoj ne plu ekzistas. »

K-do J. Trillet en « Fajrero » (n-o 6) raportas pri sia vojaĝo kun delegitaro al Sovetio, kie li konstatis i.a., ke « klasdiferencoj ne plu ekzistas ». Pruvon pri tiu aserto oni vane serĉus aŭ ĉu oni trovu ĝin en la frazo sekvanta tiun gravan eldiron: « Estas fakto, ke ĉie k por ĉiu, viroj k virinoj, laboristoj aŭ direktoroj, soldatoj aŭ oficiroj, oni salutas unu la alian nur pere de la vorto *kamarado*. Diri al iu: *sinjoro*, tio ŝajnus grava insulto ». ? Nu, tiuokaze ni memorigu al K-do Trillet, ke en iu fama revolucia periodo en Francio oni ankaŭ konsideris kiel insulton la vorton *sinjoro* k anstataŭigis ĝin per *civitano*; k ankoraŭ hodiaŭ oni povas legi sur ĉiuj publikaj konstruoj en Francio la devizon: Libero, Egalo, Frateco. Ĉu tio sufiĉis, por ke la apliko de la nomitaj principoj, vere efektiviĝu? Kaj ĉu sufiĉas nomoŝanĝo por malaperigi la klasdiferencojn ?...

La Kritika Observanto

titoliĝas nova kvaronjara « revuo politika k kultura », kies unua n-ro jus aperis[2]. Sur la kovrilo ni legas devizon de *Leonard Nelson* (fondinto de ISK): « Raciopolitiko ne povas esti alia ol politiko de justeco. Ne toleri maljuston, helpi al tiuj, kiuj mem ne estas kapablaj defendi sian rajton, tio estas la tasko de tiu politiko ». La artikoloj en la revuo estas verkitaj laŭ la tezoj de ISK; ni sekve trovas ekz. en la plej ampleksa artikolo: « Faŝisma, marksisma k raciisma politiko » (de M. Hart) argumentadon kontraŭ la demokratio (« la plimulto de iu popolo certe povas esti la malpli klera parto »). kontraŭ relativismo k skeptikismo, por kredo je la ekzisto de vero k justo. Ni notas ankaŭ artikolon de H. Pl. kontraŭ ISE k por SAT. Unuavide surprizas la frapanta similo inter la programo de ĉi tiu revuo k la celo de SAT, k oni sin demandas, kial la eldonantoj ne utiligas la SAT-organojn por servi al sia afero? Sed, informiĝinte pri tio, ke la karaktero de la entrepreno ne estas privata, nome ke ĉe la bazo de tiu eldono staras la sankcio de iu partitendenca instanco, ni povas saluti ĝian aperon, kiel ĉiufoje, kiam proleta organizo neesp-ista konsentas utiligi per sia propra aparato k siaj propraj rimedoj esp-on en la praktiko.

Bedaŭrinde la lingvaĵo ne estas senmakula. Tiel ni trovis: vekigi, falsigi (anst. *veki*, *falsi*), feŭdaluloj (anst. *feŭduloj*), ekspozi (anst. *elmeti*, *prezenti*), disidentaj (anst. *skismiĝintaj*) provokis (anst. *okazigis*, *kaŭzis*, *estigis*), k.a.

(Daŭrigota.)

[1] T.e. Maria. — *Red.*

[2] 16 paĝoj k kovrilo. Formato: 13 × 20. Red. k Admin.: 6, Sentier de la Sablonnière, *Malakoff* (Seine), Francio. Abonprezo (4 n-oj): 4 fr. fr. (0.80 mk. g.).

Korektoj al la « Kongres-Protokolara »

K-do *Veen* (13.606) petis nin atentigi la legantojn pri jenaj korektoj en la «Protokolaro»: Li diris (p. 3, rilate al « Deklaro ») sence: « La nederlanda L.E.A. *elverkis* specialan deklaron, kiun ĝi prezentas al la LEA-oj ». Sur p. 4 (rilate P.E.B.) oni forstreku la vorton «oficiale», do legu: « ne subtenas ĝin ». Kaj responde al K-do *Aarse* (pri sama temo) li aldonis, ke K-do Faulhaber, la Federacia prezidanto, ne faris tion kiel prezidanto de NFLE, nek esprimis sin tiel, k ke lia letero cetere por PEB, laŭ sia enhavo, estas tute sensignifa. — Sur p. 10 (rilate kongreslokon) li ne proponis Parizon, sed Antverpenon.

En n-o 408 de « S-ulo » (p. 106, 3-a kolono, lin. 32 de supre) bonv. legi: « Sur paĝo *59* de « Naciismo » ktp. (anstataŭ p. *54*). Nur post korekto la teksto iĝas komprenebla.

GRAVE! — De nun oni trovos niajn poŝtkonto-n-ojn regule sub la titola de la gazeto! Aliaj kontoj senvalidiĝis! - Ni rimarkis, ke la poŝtmandataj kuponoj el Aŭstrio (iafoje) k hispanio (ĉiufoje) estas skribataj ne de la sendinto mem, sed verŝajne de poŝtisto. Tial la adresoj estas kripligitaj. Pri evtl. fuŝo de l'mendo ni tiuokaze ne respondecas. ADM.

Radio-programo

25.X.: 21.30-21.50 h. Minsk, 1105 m, parolado (*same:* 27.X.,1.,3.,5.XI.)

28.X.: 16.15-16.30 Tour Eiffel, 1445 m, parolado pri turismo (*same:* 4.XI.)

29.X.: 11.30-11.50 Marseille-Provence, 316 m, literaturo. 13.00-13.30 Karlskrona, 196 m, lingvoj.

NIA POŜTO

17.484. — La versaĵo ne taŭgas por niaj gazetoj pro sia rasa k religia tendencoj.

1 162. — Via artikolo (« Diferenco... ») estas ne sufiĉe klare verkita, por povi ĝin aperigi; ni mem ne komprenis la tutan sencon.

18.334. — Spaco tute mankis ĉi-numere; via resp. aperos *plene* en nov. « S-ulo ».

Nekrologo

La 24-an de sept. mortis la agema k idealisma K-do

Jozefo Fox

SAT-ano 14 217 (Praha).

Li estis dum jaroj sekretario de la Laborista Ligo Esperantista en Ĉeĥoslovakio k dediĉis ĉiujn siajn fortojn al nia movado. Ni memortenos la laboristan Zamenhofanon.

SAT-anoj el Ĉeĥoslovakio.

KORESPONDADO

ĈEĤOSLOVAKIO.

K-do Frant. Chudarek, Nyrany 301 ĉe Plzen, 20-jara, kôl pri ĉt.

NEDERLANDO.

K-do *L. Meijer*, fervojisto, Von Zesenstr., 51, III, Amsterdamo, dez. kor. pĉt. Resp. gar.

SVEDIO.

Nia klubo aranĝos letervesperon la 11. nov. 50 gelern. el kursoj de W. Burgemeister dez. kor. Skribu multnombre al K-do *John Jacobsson*, G. Ornasgat 20, *Amal*.

Mi interŝanĝas PM el URSS, Polio, Svedio, Norvegio, Danio, Holando, Belgio, Finlando, Latvio k Hungario. Mi sendos ĉeĥoslov. PM en tiu sama valoro. Certa respondo. Svarcer Josef red. de Lab. Turisto. Modrany apud Praha, Tyrŝova ĉtvrt 1001.

Memornoto

PRIESPER. ARTIK. K NOTOJN ENVAHIS: *De Fakkel*, Amsterd., 8., 15., 22.9., 29.9; *Signalen*, Stokh., 7., 14., 21., 28.9. 5.10.; *Arbetaren*, Stokh., 8., 14.9.; *L'Effort*, Lyon, 9.9.; *Le Jeune Prolétaire*, Paris, sept.; *The Plebs*, Lond., sept., pri sennaciismo. *Claridad*, Buenos-Aires, 26.8. (rubriko).

PRI LA KONGRESO RAPORTIS: *Nepszava*, Budapest, 6.9.; *La Solidarité*, Ĝenevo, 16.9.; *L'Ouvrier du Bois*, Lausanne, 13.9.; *Le Travail*, Ĝenevo, 2.9.; *Arbetet*, Malmö; 3.8., *Stokh. Tidningen*, 7.8.

Ekster nia movado

Ĉe la skolta mondjamboreo en Hungario partoprenis ĉ. 180 esperantistaj skoltoj el 24 nacioj. La aktiveco de la esperantistoj trovis favoran atenton.

En Estonio oni uzis grandskale esp-on okaze de tutlanda jubilea Kantfesto en Tallinn, kiun partoprenis ĉ. 20 mil gekantistoj k muzikistoj. Pri tiu festo la Esp. Turista Komisiono propagandis eksterlande per esp-o. Ĉe la disaŭdigo de l'festo per radio oni uzis por la klarigoj krom la estona lingvo esp-on.

Pluraj gvidantaj personoj de Aŭstrio esprimis sin dum la lastaj du monatoj favore por esp-o, nome la ministro por komerco k trafiko F. Stockinger, la ŝtatsekretario por laborhavigo k fremdul-frekvento O. Neustädter-Stürmer, la rektoro de l'Viena universitato, prof. dro E. H. Tomek k la iama kanceliero k militministro K. Vaugoin.

Anglalingva policista gazeto (en Glasgovo) publikigas esp-kurson.

Laŭ ŝtata dekreto aperinta en julio, la nederlanda registaro permesas al la ŝtataj oficistoj porti la verdan stelon dum la dejoro k ĉe apero en uniformo. (Sed ĉu ankaŭ tiun sur ruĝa fundo ?)

Zamenhofa monumento estis inaŭgurata la 29. julio en la nederlanda urbo *Bergen-op-Zoom*.

Ankaŭ T.A.G.E. (Tutmonda Asocio de Geinstruistoj Esperantistaj) k ĝia revuo (Intern. Pedagogia Revuo) forlasis Hitlerion; ĝia sidejo troviĝas nun en Holando, kie formiĝis nova laborkomitato. Adreso de l'administranto: P. Korte, Schoolstr. 13(, *Veendam* Nederl.).